



EBBA HOLM

- en tisvildekunstner

Alle huse rummer historie og historier om mennesker. Ved Gærdet nr. 11, Tisvilde, er ingen undtagelse. Huset, gult/hvidt/grønt med sorte trægvale og stråtag, ligger meget smukt, tæt op af Tisvilde Hegn.

Holmehuset, som det i en årrække kaldtes, var i mange år sommerbolig for kunstnerinden Ebba Holm (1889-1967). Det var Ebba Holms fader, grosserer Adolf Holm, som lod huset opføre 1911 med Bent Helweg Møller som arkitekt.

Dette hus blev i mere end halvtreds år rammen om familien Holms landliggerliv. Når familien var flyttet på landet tog Ebba Holm ud i det nordsjællandske landskab. Her tegnede og malede hun landskabet med dets gårde, huse, kirker og mennesker. Hendes mange billeder udgør i dag en kunstnerisk og kulturhistorisk skat, som desværre har været lidt upåagtet i de senere år. Det kan blandt andet skyldes, at hendes billeder (tegninger, grafik og malerier) er spredt i mange samlinger som for eksempel: Det kongelige Bibliotek (Billedsamling og Håndskriftsamling), Nordsjællands Folkemuseum, Kobberstiksamlingen.

Vil man se, hvordan gårde, huse og landskaberne så ud i Tisvilde og omegn i årene 1905-1950, så er der i Ebba Holms billeder et stort og værdifuldt materiale, som stadig for tjener at blive brugt og oplevet.

Ebba Holm var en flittig brevsriver og hun sendte gennem årene mange breve fra Holmehuset. Følgende citat fra et brev til kunsthistorikeren Sigurd Müller giver et godt øjebliksbillede af landliggerliv anno 1918 og af hendes arbejdsituation:

»Jeg er endnu paa Landet og blivertil medio September, saa har jeg ogsaa haft en dejlig lang Tid herude - fire Maaneder - det skulde være at anse som en ualmindelig Lykke at være her i den herlige Natur saa



Holmehusets bagside med vue over endnu ubebyggede engdrag (1920'erne).

Parti fra den tæt møblerede stue (1920'erne).



Familien Holm på vej til Holmehuset engang i 1920'erne.



Interiør med trappe til 1. sal. Mellem gelænder og pottedplanter skimtes den hellige Sanct Helene i mumiche malet af Ebba Holm (1920'erne).

*Rie Nissen
portræt af
Ebba Holm
fra 40'erne.*



Alle fotos er kopieret efter Ebba Holms negativer, som befinder sig i Det kongelige Biblioteks billedsamling.

længe ... Jeg maa med Skam melde, at jeg slet ikke har fået tegnet noget i Sommer, det er ligesom, jeg har trængt til at lade dette Felt ligge lidt og hvile, derimod, har jeg faaet malet en Del- været temmelig flittigsaa flittig som jeg har kunnet være til Trods for den kedelige Solekzem, som har plaget mig hele Somren. Jeg har jo ikke kunnet være saa meget ude i det dejlige Solskin, som jeg gerne vilde have været. For resten synes jeg at Somren har været ret daarlig med megen Kulde og Regn, jeg mindes da mange mørke og kolde Dage fra disse sidste Maaneder. Det er saa trist, naar Somren ikke er rigtig varm og dejlig, der er saa meget, man skal samle sammen af Varme og Lys, for at tære derpaa, naar Vinteren og mørket nu for alvor tager fat«.

Tisvilde var ikke det eneste sted, hvor Ebba Holm hentede inspiration fra. Adskillige rejser til Tyskland, Frankrig og specielt Italien prægede en anden væsentlig del af hendes kunstneriske værk. Under mange ophold i Italien hentede hun inspiration og motiver til en storslået illustreret dansk udgave af Dantes »Den guddommelige Komædie« (1929), som hun forsynede med over hundrede linoleumssnit. På bogområdet arbejdede hun desuden med bogbind, forsatspapir og hun lavede rigtig mange exlibris - blandt andet et til Godhavn, som stadig fungerer som logo for erhvervsskolen. På andre områder indenfor kunsthåndværk markerede hun sig. Det blev til to meget smukke juleskeer i 1929 og 1932. Hun tegnede mønstre til korstingsbroderier og dekorerede keramik for firmaet Eifrig i Valby. Alt i alt et meget bredt kunstnerisk virkefelt, som den dag i dag gør indtryk.

Men det var på sommerdage, man kunne finde Ebba Holm ved Tisvilde Hegn i det lille stråttækte hus med en have som bugnede af blomster, og hvis lugekone og gartner hun også overkom at være. At hun holdt meget af sin Tisvilde-have fremgår af et andet brev-citat:

»Saa har jeg ogsaa min stump have (i slutningen af 1960'erne udstykket til syv sommerhusgrunde) at passe. Blomsterne staa saa smukt. Jeg har nogle pragtfulde blaa Delphinium (riddersporer) i blomst for Tiden, de skinner og straalere i Solen, saa det er en fonøjelse at se paa. Men hvor en møje lønner sig med saadan en Have«.

Endnu er der mennesker i Tisvilde, der har kendt og som kan huske Ebba Holm, søsteren Ulla og deres meget myndige husholderske frk. Halland-Lund. De udgjorde et særpræget trekløver - en anakronisme som der blev lagt mærke til, når de færdedes rundt Tisvilde.

Da Ebba Holm døde i 1967, var søsteren død og huset solgt året for-

inden. Sammen med forældrene er søstrene bisat på et stort, enkelt udsmykket familiegravsted på Tibirke kirkegård. De var blandt de første af mange landligere, som helt tabte deres hjerter til Tisvilde, og som også derfor ønskede at ende deres dage her.

P. Heiberg

Litteraturreferencer:

Dansk biografisk leksikon bd. 6, s. 457-58 (Holm, Ebba af Merete Bodelsen)

Kultur og folkeminder, 1949, bd. I, s. 32-36

Kultur og folkeminder, 1968, bd. XX, s. 32-39, 97-98 (Ebba Holm til minde af Anders Uhrskov)

Lassen, Erik: Juleskeen 1910-1984. - 1984

Weilbachs Kunstnerleksikon bd. 1, s. 548-49 (Holm, Ebba af Jørgen B. Hartmann)

Brevene fra Ebba Holm til Sigurd Muller befinder sig i Den Hirschsprungske Samling